

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, дитячої та військової хірургії з курсом урології та офтальмології

Силабус навчальної дисципліни
Основи первинної хірургічної техніки та екстреної хірургічної допомоги»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредитів ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра загальної, дитячої, військової хірургії з курсом урології та офтальмології - Одеса, вул. Пастера, 9.
Викладач (-і)	к.мед.н., доцент Євген Квасневський
Контактна інформація	Довідки за телефонами: +38 (048) 743-90-92; +38 (048) 728-46-92 E-mail: surgdep@onmedu.edu.ua Консультації: з 14.00 до 16.00 щочетверга, з 10.00 до 14.00 щосуботи

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – забезпечення отримання теоретичних знань і вироблення навиків щодо практичного застосування провідних моментів первинної хірургічної техніки та хірургічної допомоги в сфері медсестринства.

Мета дисципліни: набуття кожним здобувачем компетентностей та практичних навичок з первинної хірургічної техніки та екстреної хірургічної допомоги, обґрунтування їх знаннями з клінічної анатомії для вибору найбільш раціональних методів хірургічних втручань та надання своєчасної допомоги в екстремальних умовах.

Завдання дисципліни:

- вміння інтерпретувати топографо-анатомічні взаємозв'язки з позицій варіаційної та вікової клінічної анатомії;
- формування вмінь застосовувати знання з клінічної анатомії для обґрунтування проведення первинних хірургічних маніпуляцій та надання екстреної медичної допомоги;
- формування вмінь вибору найбільш раціональних методів хірургічних втручань;
- вивчення первинної хірургічної техніки;
- оволодіння технікою основних оперативних прийомів та маніпуляцій.

Очікувані результати:

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- клінічну анатомію різних ділянок тіла для обґрунтування методів хірургічних втручань, виконання первинних хірургічних маніпуляцій та екстреної хірургічної допомоги;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, дитячої та військової хірургії з курсом урології та
офтальмології

- основні принципи та техніку використання хірургічних інструментів;
- техніку виконання основних оперативних прийомів та маніпуляцій.
- *Вміти:*
- використовувати знання з клінічної анатомії для обґрунтування проведення первинних хірургічних маніпуляцій;
- використовувати знання з клінічної анатомії для вибору методів екстреної хірургічної допомоги та способів зупинки кровотечі;
- володіти хірургічними інструментами для проведення хірургічних маніпуляцій;
- володіти та демонструвати техніку роз'єднання та з'єднання тканин та виконання різних видів швів та вузлів на біологічних матеріалах, трупах та тренажерах;
- володіти та демонструвати основні методи зупинки кровотечі та перев'язки судин на протязі;
- володіти та демонструвати техніку ПХО ран в різних ділянках тіла.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекції.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Класичний хірургічний інструментарій. Поділ на групи. Правила практичного використання інструментів. Правила утримання інструментів під час роботи.

Тема 2. Види швів. Вузли. Сучасний шовний матеріал та зшивальна апаратура. Формування практичних навиків виконання різних видів швів та в'язання вузлів.

Тема 3. Принципи роз'єднання та з'єднання тканин. Принципи ПХО ран. Способи тимчасової та остаточної зупинки кровотечі. Правила накладання джгута.

Тема 4. Місцеве знеболення. Інфільтраційна анестезія за Вишневським, правила виконання та особливості застосування цього виду анестезії. Провідникова анестезія (на прикладі знеболення при розкриттях нагнійних процесів на пальцях та долоні).

Тема 5. Клінічна анатомія ділянок склепіння черепа. Особливості зупинки кровотечі та обробки ран на склепінні черепа. Проникаючі та непроникаючі поранення черепа.

Тема 6. Клінічна анатомія шиї. Практичне використання зовнішніх орієнтирів шиї. Топографія судино-нервових пучків. Особливості зупинки кровотечі і обробки ран при пораненнях шиї.

Тема 7. Екстрена медична допомога при асфіксії. Особливості виконання у дітей. Ускладнення.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, дитячої та військової хірургії з курсом урології та
офтальмології

Тема 8. Клінічна анатомія грудної порожнини. Плевральна пункція. Проникаючі, непроникаючі поранення грудної порожнини. Ушивання рани легені. Поняття пневмотораксу. Правила закриття пневмотораксу.

Тема 9. Клінічна анатомія передньої стінки живота. Доступи до органів черевної порожнини, їх характеристика, переваги та недоліки. Пошарове розсічення та ушивання передньої стінки живота.

Тема 10. Ревізія черевної порожнини при проникаючих пораненнях живота. Резекція кишки. Кишкові шви. Кишкові анастомози.

Тема 11. Правила ушивання паренхіматозних органів черевної порожнини та заочеревинного простору при оперативних втручаннях або при пораненнях (печінка, селезінка, нирки).

Тема 12. Клінічна анатомія кінцівок. Особливості кровопостачання. Проекційні лінії та оголення судино-нервових пучків та правила перев'язки судин для зупинки кровотечі на протязі. Венепункція та катетеризація магістральних судин верхньої та нижньої кінцівок. Судинний шов.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. Том 1: підручник / В. І. Півторак, Б. Кобзар, С.М.Білаш [та ін.]; за ред. В. І. Півторака, О. Б. Кобзаря. - Вінниця : Нова книга, 2021.- 568 с.
2. Оперативна хірургія та топографічна анатомія: підручник / Ахтемійчук Ю.Т., Вовк Ю.М., Дорошенко С.В. [та ін.]; за ред. Ковальського М.П - 5-видання. Київ: Медицина, 2020. - 504 с.
3. Алгоритм виконання практичних навичок із клінічної анатомії та оперативної хірургії : посібник / Гнатюк М.С., Слабий О.Б., Татарчук Л.В., Кріцак М.Ю. - Тернопіль: ТНМУ. 2020. - 92 с.

Додаткова:

1. Короткий курс топографічної анатомії та топографічної хірургії: підручник / В.І. Півторак, О.Б. Кобзар, Ю.Г. Шевчук, Вінниця: Нова Книга, 2016 р.
2. Оперативна хірургія і топографічна анатомія голови та шиї: підручник/ В.І. Півторак, О.М. Проніна, Ю.М. Вовк [та ін.]; за ред.професорів: В.І. Півторака, О.М. Проніної. - Вінниця: Нова книга, 2016. - 312 с.
3. Koshelnyk E.L. Basics of clinical anatomy and operative surgery: study guide for students / E.L.Koshelnyk, A.G.Popov. - Odessa: Odessa State Medical University, 2019. - 103 p.
4. Загальна хірургія : базовий підруч. для студ. ВНЗ - мед. ун-тів й академій / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, І. Д. Герич [та ін.] ; за ред. С. Д. Хіміча, М. Д. Желіби. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2018. - 607 с.
5. Черкасов В.Г., Бобрик І.І., Гумінський Ю.Й., Ковальчук О.І. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти). - Вінниця: Нова Книга, 2010. - 392 с.
6. Воєнно-польова хірургія: підручник / Я.Л. Заруцький, В.М. Запорожан, В.Я. Білий [та ін.]; за ред. Я.Л. Заруцького, В.М. Запорожана. - Одеса: ОНМедУ, 2016.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра загальної, дитячої та військової хірургії з курсом урології та
 офтальмології

- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь в занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, дитячої та військової хірургії з курсом урології та
офтальмології

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, дитячої та військової хірургії з курсом урології та
офтальмології

здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку. Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.